

Навоий вилоятининг инвестиция ва саноати салоҳияти янада ривожлантирилади

Президент Шавкат Мирзиёев 7 декабрь куни Навоий вилоятида қўшимча имкониятларни ишга солиш, иш ўрни ва инвестицияни кўпайтириш масалалари бўйича йиғилиш ўтказди.

Навоий — ҳам ҳудуд, ҳам инфра-тузилма, ҳам саноат салоҳияти жи-ҳатидан катта вилоят. Сўнгги етти йилда 8 миллиард доллар инвести-ция киритилиб, 6 минг 500 та лойиҳа ишга туширилган. Бу йил 2 миллиард 200 миллион доллар-лик 577 та лойиҳа якунланмоқда.

Давлатимиз раҳбарининг ўтган ойда вилоятга ташрифи чоғида икти-содиётни янада ривожлантириш, қўшимча имкониятларни излаб то-пиш бўйича топшириқлар берилган эди. Йиғилишда шу асосда тайёр-ланган тақлифлар кўриб чиқилди.

Масалан, Кармана туманидаги кимё технопаркига туташ йиллов ерда янги саноат корхоналарини жой-лаштириш мўлжалланмоқда. Инфра-тузилма ва хомашё борлиги боис у ерда келгуси йилнинг ўзида каолин, кварц, диоксид кремний, мато бўёғи лойиҳаларини бошлаш мумкин.

Хитойлик инвесторлар Хатирчи туманида кварц ва гранит қазиб олиш ҳамда қайта ишлаш ташаббу-сини билдирган. Конимех, Навбахор ва Учқудук туманларида жойлашган 11 та фойдали қазилма майдонни ҳам ўзлаштириш учун истиқболли.

Айдарқўл атрофидаги 150 гектар-да меҳмонхона ва дам олиш мас-канлари барпо этилса, 10 минг на-фаргача сайёҳларга хизмат кўрса-тадиган лойиҳалар амалга ошири-лади, 200 та иш ўрни яратилади.

Нуротанинг Сентоб, Хатирчининг Лангар ва Ангидон қишлоқларида 200 та оилавий меҳмон уйи ташкил этилиши йилга 600 мингга яқин сайёҳларни жалб қилиш, 500 нафар аҳоли бандлигини таъминлаш им-конини беради.

Ортимиздаги яйлловларнинг 43 фоизи Навоий вилоятида, лекин унинг 5 фоизидан фойдаланилмай-ти, холос. Шу боис 350 минг гектар яй-ловга дрон билан иқлимга мос озук-экинлари, доривор ва зирavor уруғ-лар сеппилад ҳамда аҳолига бўлиб берилади. Томди ҳамда Учқудук ту-манларида эчкичилик ва қўйчилик ривожлантирилади.

Шунингдек, Томди ва Нурота ту-манларини қурилиш материаллари, чорвачилик ҳамда туризмга, Хатир-чини тўқимачилик ва мева-сабзавот-чиликка ихтисослаштириш учун бар-ча шaroит бор. Хусусан, Хатирчида гени ўзгармаган ва органик мах-сулот сертификатини берадиган замонавий лаборатория ташкил қилинмоқда. Мазкур туманда 500 гектар, Навбахорда 200 гектар адир ерларда интенсив бог ва ток-зорлар барпо қилинади.

Далалар ва маҳаллаларда бозор-боп маҳсулотлар еттиштириш раб-атлантирилади. Жумладан, Италиядан кунгабоқар уруғи олиб келиб, та-рорий экин сифатида 10 минг гек-тарга экиш тақлиф қилинмоқда. Натижада 5 минг аҳоли қўшимча да-

ромадга эга бўлади, ишлаб чиқари-ладиган кунгабоқар ёғи вилоят аҳолисининг йиллик талабини қоп-лайди. Пахтачиликда ҳам ҳудуд тупроғига мос, сувсизликка чидам-ли Хитойнинг ғўза навларини экиш кенгайтирилади.

Бу йилнинг ўтган даврида вило-ятда 111 минг аҳоли ишга жой-лаштирилган. 2025 йилда 140 минг аҳолининг бандлигини таъминлаш, 10 мингта оилани камбағалликдан чиқариш мақсад қилинган.

Йиғилишда Навоий вилояти хоки-ми шу каби ресурсларни ишга со-лаш, 2025 йилда тармоқ корхона-ларидан ташқари 2 миллиард дол-лар инвестиция жалб этиш, 320 миллион доллар экспортни таъминлаш бўйича режаларини тақдимот қилди.

Лекин булар вилоят салоҳияти да-ражасида эмаслиги боис режалар-ни қайта кўриб чиқиш топширилди.

Янги лойиҳаларни кўпроқ Кони-мех, Нурота, Хатирчи ва Томди ту-манларида жойлаштириш муҳимли-ги кўрсатиб ўтилди. Ишсиз аҳолини замонавий касбларга ўқитиб, юрти-мизда ва чет элдаги юқори даро-мадли ишларга жойлаштириш ва-зифаси белгиланди. Иқтисодий им-кониятлари кенг, шу билан бирга, аҳолиси нисбатан кўп бўлмаган Навоий вилоятини ишсизликдан холи ҳудудга айлантириш мумкин-лиги таъкидланди.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги ходимларига

Қадрли юртдошлар! Хурматли деҳқон ва фермерлар, аграр соҳа жонқурларини!

Жонажон диёримизда дала ишлари, жор-ий мавсум якунига етиб бораётган ушбу кутлуг айёмда сизларни ва кўп миллатли бутун халқимизни Қишлоқ хўжалиги ходим-лари куни билан чин қалбимдан самимий муборакбод этаман.

Фидокорона меҳнати билан тупроқдан ноз-неъмат ундириб, халқимиз дастурхо-нини тўқин қилиб келаётган сиздек ми-ришкор деҳқон ва фермерлар, моҳир бог-бон ва чорводорларга, омилкор агроном ва механизаторлар, кластерларнинг таж-рибали раҳбарлари ва ходимлари, соҳа-нинг хурматли фахрийларига ўзимнинг чу-қур ҳурмат-эҳтиром ва эзгу тилақларимни билдираман.

Азиз дўстлар! Сўнгги йилларда глобал иқлим ўзгариш-лари, табиий офатлар, ер ва сув ресурс-лари тақчиллиги қишлоқ хўжалиги соҳаси-да ҳам жиддий муаммоларни келтириб чи-қармоқда.

Ана шундай мураккаб шaroитга қара-масдан, жорий йилда сизларнинг машақ-катли меҳнатингиз билан юртимизда 9 миллион тонна дон, 3 миллион тонна-дан ортиқ пахта, 16 миллион тоннадан зиё-д сабзавот ва полиз, 5 миллион тонна мева ва узум, 4 миллион тонна картошка, 15 миллион тоннадан кўп гўшт ва сут, 30 минг тонна пилла етиштирилгани — чинакам қаҳрамонлик намунаси, десак, ҳар томонлама тўғри бўлади.

Бунинг учун сизларнинг шаънингизга ҳар қанча таҳсин ва тасаннолар айтсак, арзийди.

Албатта, бундай улкан ютуқларга эришишда кейинги йилларда қишлоқ хўжа-лиги ривожига берилаётган юксак эъти-бор, тармоқда туб таркибий ўзгаришлар амалга оширилиб, ишлаб чиқариш муно-сабатлари замон талаблари асосида йўлга қўйилаётгани ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлганини барчамиз яхши тушунамиз.

Айниқса, соҳага илгор агротехнология-лар, илм-фан ва инновация ютуқлари кенг жорий этилаётгани ижобий натижа бер-моқда. Бу йил 100 минг гектар майдонда касалик ва зараркундаларга чидамли серхосил ғўза навлари экилиб, улардан мўл ҳосил етиштирилгани бу фикрни яққол тасдиқлайди.

Галлациликда ресурс тежайдиган замонавий агротехнологиялар қўлдан нати-жасида ўртача ҳосилдорлик биринчи мар-

та 85 центнерга етказилди. Олти мингдан ортиқ тажрибали фермерларимиз бу бо-рада 90 — 100 центнерлик маврани забт этганларини алоҳида таъкидлаш лозим.

Ресурсларни тежайдиган интенсив тех-нологиялар асосида 50 минг гектар май-донда сабзавот етиштирилиб, ҳосилдорлик анъанавий усулга нисбатан 200 — 250 цент-нерга ошгани, соф даромад гектаридан 6 — 8 минг долларни ташкил этгани ҳам муҳим ютуқларимиз қаторига қиради.

Йил давомида қишлоқ хўжалиги субъектларига 18 триллион сўм имтиёзли кредит ва 176 миллиард сўм субсидия аж-ратилгани, умумий қиймати 3,6 триллион сўмлик 11 минг 600 дона юқори унумли замонавий техника ва агрегатлар етказиб берилгани ҳам мавсумни самарали якун-лашда муҳим омил бўлди.

Мамлакатимизда қишлоқ хўжалигини иқлим ўзгаришларига мослаштириш, улар-нинг салбий таъсирини юмшатиш мақса-дида илк бор Миллий дастур қабул қилин-ди. Унинг ижросини таъминлаш ҳамда мах-сулот етиштирувчиларни қўллаб-қувватлаш учун ҳоржий молия ташкилотларидан 160 миллион доллардан ортиқ маблағлар жалб этилмоқда.

Бу йил қишлоқ жойларда озиқ-овқат сано-атини ривожлантириш, маҳсулотларни сақлаш ва сотиш инфратузилмасини рив-ожлантириш бўйича 343 та янги лойиҳа ишга туширилгани диққатга сазовордир.

Шунингдек, деҳқон хўжалиқларини таш-кил этиш учун 75 минг гектар ер майдон-лари 180 минг нафардан ортиқ иқтимоий муҳтож аҳоли ҳамда ёшларга бўлиб берил-гани ва 200 мингдан зиё-д иш ўрни яратил-гани қишлоқда бандлигини таъминлаш, реал даромадларни ошириш, камбағалликни қисқартиришда муҳим роль ўйнамоқда.

Томорқачиликда даромадни ошириш мақсадида 5145 та маҳалла "Бир маҳалла — бир маҳсулот" тамойили асосида их-тисослаштирилди.

Чорва наслини яхшилаш ва маҳсулот ҳажминини кўпайтириш учун аҳолига 40 минг бош қорамол, 82 мингта қўй ва эчки етказ-иб берилди, четдан 260 минг бош зот-дор моллар олиб келинди.

Қадрли дўстлар! 2025 йилни мамлакатимизда "Атроф-муҳитни асраш ва яшил иқтисодиёт" йили", деб эълон қилганимиз албатта бежиз эмас. Бутун тақдир ва истиқбол ер-суб ре-сурслари билан чамбарчас боғлиқ бўлган қишлоқ хўжалиги учун бу қарорнинг

аҳамияти қанчалик катта эканини сиз, азизлар, айниқса, яхши тушунасиз.

Ҳеч шубҳасиз, мазкур йил бўйича қабул қилинадиган давлат дастури соҳани бар-қарор ривожлантириш, озиқ-овқат хавф-сизлигини таъминлаш, қишлоқ хўжалиги-да "яшил" технологияларни қўллаш, эко-логик тоза маҳсулотлар етиштириш бўйи-ча янги имкониятлар очади.

Аграр соҳани илм-фан асосида ривож-лантиришни тизимли йўлга қўйиш, унинг барча тармоқларидаги инновацион фаоли-ятни интеграциялаш мақсадида келгуси йили Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги фанлари академиясини ташкил этамиз.

Ўтган йиллардаги ижобий тажриба дав-ом эттирилиб, яна 100 минг гектар ер деҳқон хўжалиқларини ташкил этиш учун аҳолига бўлиб берилади. Пахтачиликда 40 фоиз майдонда Хитойда ўзини оқлаган илгор тажриба жорий этилади.

Халқроқ ҳамкорларимиз билан бирга-ликда қўллаб-қувватлаш лойиҳалар амал-га оширилади.

"Рақамли қишлоқ хўжалиги" ягона интеграцион платформаси такомиллашти-рилиб, маҳсулот етиштирувчиларга "бир дарча" тамойили асосида комплекс хизмат кўрсатиш тартиби йўлга қўйилади.

Қишлоқ ва маҳаллаларни обод қилиш, ижтимоий инфратузилмаларни ривож-лантириш, қишлоқ аҳли учун янги иш ўрни-лари яратиш борасидаги ишларимиз ҳам изчил давом эттирилади.

Хурматли деҳқон ва фермерлар, соҳа ходимлари!

Кўриб турганингиздек, олдимизда ул-кан вазифалар турибди. Уларни амалга оширишда сизлар фаол иштирок этиб, ўз куч-гайратингиз, билим ва тажрибангиз билан қишлоқ хўжалиги ривожини янги босқичга олиб чиқишга муносиб ҳисса қўшасиз, деб ишонаман.

Сиз, азизларни бугунги файзли байрам билан яна бир бор чин дилдан қутлаб, бар-чангизга сихат-саломатлик, хонадонларин-гизга тинчлик-хотиржамлик, бахту саодат, олийжаноб фаолиятингизда улкан зафар-лар тилайман.

Ҳалол меҳнатингиз, азму шижоатингиз учун яна бир бор катта раҳмат. Доимо соғ-омон бўлинг, умрингиздан барака топинг, қадрдонларим!

Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти

Аграр соҳа тараққиётида янги босқич

Давлатимиз раҳбарининг ташаббуси билан асос солинган Қишлоқ хўжалиги ходимлари куни мамлакатимизда кенг нишонланмоқда

Кейинги йилларда қишлоқ хўжалигида амалга оширилаётган ислохотларда асосий эъти-бор бебаҳо бойлик, фаровон ҳаёт қалити бўлган ер ва сув ресурсларидан оқилона фойдаланишга қаратилмоқда. Натижада соҳа тубдан ислоҳ қилиниб, унга бозор тамойил-лари изчил таътиб этиляпти, замонавий ва интенсив технологиялар жорий қилиняпти. Бу эса қадимий анъаналарга эга бўлган ўзбек деҳқончилиги мактаби илм-фан ва инновация-лар уйғунлигида ривожланишига, аграр соҳа тараққиёти янги босқичга кўтарилишига йўл очмоқда.

Мамлакатимизда қишлоқ хўжалиги соҳаси равнақига устувор аҳамият берилаётгани бежиз эмас, албатта. Чўнки жаҳонда аҳоли сонининг ортиб бориши, қолаверса, иқлим ўзгариши ва экологик муаммолар таъсирида озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш энг долзарб вазифага айланган.

Халқимиз хоҳиш-иродасининг ёрқин тимсоли ва амалий ифодаси

Президентимизнинг Конституция куни муносабати билан Ўзбекистон халқига йўнлаган табриғи байрам шуқуҳини янада оширди. Халқимиз

Конституциямиз мамлакатимизда миллий мустақиллигимизни мустаҳкамлаш, тинчлик ва барқарорлик, миллатлараро дўстлик ва ҳамжиҳатликни сақлаш, ислохотларимизнинг ортга қайтмас тус олишини таъминлашда доимо ишончли қафолат бўлиб келган ва бундан буён ҳам шундай бўлиб қолади.

Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти

8 декабрь — Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинган кун

уни кўтаринки руҳда, юқори кай-фиятда кутиб олди. Зотан, жорий йилда мазкур айём жонажон Вата-нимизда тарихий ислохотлар амал-га оширилаётган, сиёсий-ҳуқуқий, ижтимоий-иқтисодий, маънавий-маърифий ҳаётимизда катта ўзга-ришлар рўй бераётган бир шaroит-да ўтмоқда. Энг муҳими, янги та-хрирдиги Бош қомусимиз мана шу янгиланишларнинг асоси ва таян-чи бўлиб хизмат қилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси... Шу учта сўзда халқимизнинг ҳуқуқ ва манфаатла-ри, азалий орзу-истаклари, тарихи ва тақдир, келажакнинг инъико-си зоҳир. Шу боис ўтган йили ушбу Асосий Қонунни янги тахрирда, чи-накам халқчил ва демократик, мил-ли ва умумбашарий қадриятлар руҳида қабул қилиш учун халқимиз жипслашди, бир тану бир жон бўлди.

Бугун янги Ўзбекистоннинг ўзига хослиги, обрў-эътибори, куч-қудра-ти янги тахрирдиги Конституция асосида инсоннинг олий қадрият даражасига кўтарилгани билан ба-ҳоланмоқда. Зеро, Бош қомуси-миз жамятда ижтимоий адолат, тенглик, инсонпарварлик та-момийларини янада мустаҳкам-лаш, тинчлик-тотувлик, демократия, фаровонлик, виждон эркинлиги ва ҳар бир кишини камол топти-

ришга эришиш учун зарур шарт-шaroитлар яратишга замин бўлмоқда.

Президентимизнинг байрам таб-ригида таъкидланганидек, халқ-мизнинг ҳуқуқий тафаккури, хоҳиш-иродасининг ёрқин тимсоли ва амалий ифодаси бўлган Асосий Қонунимиз билан ҳар қанча фахр-лансак арзийди.

2-саҳифага қаранг.

Муносабат

Бағрикенгликнинг яна бир намунаси

Мамлакатимиз ҳаётида муҳим ўрин тутувчи улуг айёмлар арафасида бағрикенглик, инсонпарварлик, кечиримли бўлиш каби халқимизга хос эзгу фазилатлар кўлами янада кенгайди. Хусусан, бу Конституциямиз қабул қилинганининг 32 йиллик байрами арафасида яна бир бор намоён бўлди.

Улуг айём муносабати билан Президентимиз Фармонида биноан қилмишига чин кўнгилдан пушаймон бўлган ва тузалиш йўлига қатъий ўтган жазо муддатини ўтаётган 483 нафар шахс афв этилди. Бу эса қўллаб-қўнгилларга шодлик, оилаларга ҳаловат ва рўшнолик улашди.

Мазкур Фармоннинг қабул қилингани Президентимиз Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан давлат ва жамятнинг барча соҳасида амалга оширилаётган демократик ўзгаришлар инсонпарварлик тамойилига асосланганлигини кўрсатуви яна бир ёрқин далилдир.

3

ХАЛҚИМИЗ ХОҲИШ-ИРОДАСИНИНГ ЁРҚИН ТИМСОЛИ ВА АМАЛИЙ ИФОДАСИ

Ҳасан ПАЙДОЕВ олган сурат.

Ҳар ким соғлиғини сақлаш ва малакали тиббий хизматдан фойдаланиш ҳуқуқига эга.

Ўзбекистон Республикаси фуқаролари тиббий ёрдамнинг қафолатланган ҳажмини қонунда белгиланган тартибда давлат ҳисобидан олишга ҳақли.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 48-моддасидан.

САЛОМАТЛИК — ЭНГ КАТТА БОЙЛИК

Дадажон ЖАББОРОВ,
«Соғлиқни сақлаш аълочили» кўкрак нишони соҳиби:

— Ҳаётда инсон учун энг муҳим нарса, бу — саломатлик.

Шу боис аҳолининг қафолатланган бепул тиббий хизматлардан фойдаланиш ҳуқуқи янги таҳрирдаги Конституциямизда ўз аксини топган. Умуман, ушбу ҳужжатда аҳоли саломатлигини асраш билан боғлиқ нормалар 4 баробар кўпайди.

Кувонарлиси, Президентимиз томонидан халқимизга йўланган байрам табригиде бу борадаги ишлар изчил давом эттирилишига урғу берилди. Жумладан, соғлиқни сақлаш соҳасига ажратилаётган маблағлар ҳажми 2 баробар кўпайтирилиб, тиббий сўғурта тизими-га ўтиш ва аҳолини қафолатланган тиббий хизматлар билан тўлиқ таъминлаш ус-тувор вазифамиз бўлиб қолиши таъкидланди. Бу аҳоли соғлиғини ишончли муҳофаза этиш, оналар ва болалар ўлими, юқумли касалликлар тахдиҳини бар-тарф қилишда ниҳоятда му-ҳим аҳамиятга эга.

Ўзим шифокор бўлганим учун соҳада амалга оши-раётган ислохотларни хори-жий давлатлар билан солиш-тираман. Аксарият мамла-

катларда даволаниш жа-раёнилари катта маблағни талаб этади. Шу боис одам-лар профилактик тадбирлар-да қатнашиш имконини қўла олмайди. Ўртимизда эса фуқароларнинг саломатли-гини асраш учун хонадонбай ишлаш тизими жорий этил-ган. Бу тизимнинг дунёда ҳеч бир мўқбили йўқлиги-нинг ўзи мамлакатимизда инсон саломатлигини ҳимоя қилиш энг муҳим вазифа эканидан далолат.

Мен раҳбари бўлган «Шарқ юлдузи» оилавий ши-фокор пункти Булоқбоши ту-манидаги «Байналмила» ҳамда «Шарқ юлдузи» маҳал-ла фуқаролар йиғинларида яшовчи қарийб 10 минг аҳолига хизмат кўрсатади. 32 нафар тиббиёт ходими ҳар бир хонадонга масъул қилинган бўлиб, маълум му-ддатларда аҳоли билан юзма-юз мулоқотлар уюштирилади, саломатлигига доир назорат ишлари ташкил этилади. Бу-нинг натижасида юзага ке-лиши мумкин бўлган касал-ликларнинг олди олинади.

2022 йили шифохонами-зда мукамал таъмирлаш иш-лари амалга оширилиб, за-монавий тиббий техник во-ситалар билан таъминлан-

дик. Бу эса аҳоли орасида эмлаш ишларини ўз вақтида бажариш, профилактик тад-бирларни ташкил этиш, ка-салликларни аниқлаб, бе-морларни тўғри йўналтириш борасидаги саяё-ҳаракатларимиз фаоллигини оширди.

Маълумотларга кўра, Андижон вилоятида туризм соҳасининг ривожланишида тиббиёт сайёҳлиги етакчи ўринда туради. Бунга етук мутахассисларнинг, давола-ниш учун етарли шaroитлар-нинг мавжудлиги сабаб бўлмоқда. Ҳар гал қўшни мамлакатлардан даволаниш учун келган беморлар билан суҳбатлашганимизда улар бизга катта ҳавас билан бо-қишга қуввоҳ бўламиз.

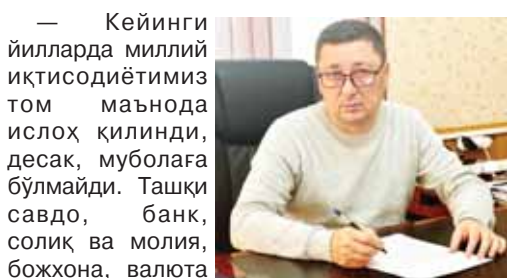
Юқоридаги мисоллар ҳам Бош қўмисимизнинг инсон-нинг муносиб турмуш ке-чи-ришини қафолатловчи халқ-чил ва ижтимоий йўналти-рилган ҳужжат эканини кўрсатади.

Давлат қулай инвестициявий ва ишбилармонлик муҳитини таъминлайди. Тадбиркорлар қонунчиликка мувофиқ ҳар қандай фаолиятини амалга ошириш-га ва ўз фаолияти йўналишларини мустақил равишда танлашга ҳақли.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 67-моддасидан.

КЕЛАЖАККА ИНТИЛИБ ЯШАШ САОДАТИ

Адҳам МАМАТҚУЛОВ,
Кўқон шахридаги «Адан текстиль плюс» МЧЖ раҳбари:

— Кейинги йилларда миллий иқтисодиётимиз том маънода ислох қилинди, десак, муболага бўлмайди. Ташқи савдо, банк, солиқ ва молия, божхона, валюта тизимлари либе-раллаштирилди. Тадбиркорлиқни қўллаб-қувватлаш ва хусусий мулк дахлсизлигини қафолатлаш, кишлоқ ҳўжалиги маҳсулотла-рини чуқур қайта ишлашни ташкил этиш ҳамда ҳудудларни жадал ривожлантиришни таъминлаш бўйича таъсирчан чоралар кўрилмоқда. Бунинг натижасида мамла-катимизга инвестиция оқими жадаллашди, тадбиркорлар саяё кенгайди.

Соҳадаги янгилашнилардан рухланиб, янги бизнес гоя ва лойиҳаларимизни ҳаёт-га татбиқ этиялмиз. Бугунги кунда 6 милли-он долларлик янги лойиҳани амалга оши-ришга киришганимиз.

Дастлаб 15 та иш ўрни билан фаолият бошлаган эдик. Ҳозирда корхонамизда 150 та доимий иш ўрни бор. Ўтган йиллар давомида янги бинолар қуриб, замонавий

технологиялар ўрнатиш орқали табиий ма-тодан 500 хилдан зиёд мактаб сумкалари, рюкзак, чемодан ишлаб чиқаришни йўлга қўйганмиз. Маҳсулотларимиз маҳаллий бозорда ўз ўрнини топган, Қозоғистон, Қирғизистон каби қўшни мамлакатларга ҳам экспорт қилинади.

Умуман, фаолиятимиз кўлами йилдан-йилга кенгайиб бораётир. Ўтган йили 2 млрд. сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилган бўлса, жорий йилнинг 10 ойида маъзур кўрсаткич 2,5 млрд. сўмни ташкил этди.

Энг муҳими, эртанги кунга ишончимиз баланд. Зеро, Ўзбекистон дунёдаги ишлаб чиқариш занжирларига қўшилиш мақсади-да Жаҳон савдо ташкилотига аъзо бўлиш учун катта қадамлар ташлаяпти. Ортиқча бю-рократияни қисқартириш ва коррупцияни таг-томири билан йўқ қилиш бўйича амалга оширилаётган ишлар ҳам диққатга сазовор. Мамлакатимизда товарлар, хизматлар, ка-питал ва меҳнат бозорларини янада эркин-лаштириш сиёсати изчил давом эттирил-моқда. Бундан рухланиб, истиқбол учун янги бизнес-режалар тузаялмиз. Яқин вақтда ана шундай лойиҳалардан бирини ҳаётга та-тиб қилиш орқали иш унуми ва салмомини янада яхшилаш, 50 дан ортиқ янги иш ўрин-лари яратиш ниятидамыз.

Давлат фуқароларнинг бандлигини таъмин-лаш, уларни ишсизликдан ҳимоя қилиш, шунинг-дек камбағалликни қисқартириш чораларини кўради.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 43-моддасидан.

МУШКУЛ ПАЙТЛАРДА ҚЎЛ УЗАТГАН — ҲАҚИҚИЙ ДЎСТ

Мухайё ЭШНИЁЗОВА,
тадбиркор (Шўрчи тумани):

— Ҳаёт — инсонга бебаҳо совға, аммо у паст-баландликлардан иборат. Баъзида бизни ҳаётнинг си-новлари шу қадар қийнайдики, шун-дай кезларда умидсизликка тушиб қоламиз.

Қийинчиликлар ҳар кимга турли шаклларда келиши мумкин: шахсий муаммолар, молиявий етишмовчи-лик, касаллик, яқинларни йўқотиш ва ҳоказо. Таъбир жоиз бўлса, мен бу мураккабликларнинг барини бошдан кечир-дим. Шундай кезларда руҳан эзилдим, ишончим сусайган кунлар ҳам бўлди...

Синовларга таслим бўлмаслик, ёруғ кунлар келишига ишонч туйғуларининг пайдо бўлишида қўли туртки, бу — давлатнинг кўмаги экан. Давлатимиз ишсизликдан ҳимоя қилиб, бандлигини таъминлади, камбағалликдан, чорасиз-ликдан олиб чиқди.

Гап шундаки, маҳалла фаоллари мени «аёллар дафта-ри»га киритиб, чеварликка бепул ўқитди. Дастлаб тикув машинаси беришди. Кейинчалик имтиёзли кредит асосида бир неча шундай замонавий дастгоҳлар харид қилиб, ало-ҳида бинода кичик цех ташкил этдик.

Илгари чорасиз қолган аёл бугун давлат кўмаги билан тадбиркор, мулкдор бўлди. Бундан рухланиб, миннатдор-лик тариқасида маҳалламиздаги хотин-қизларга ҳунар сир-ларини ўргатиш мақсадида бепул курс ҳам очдим.

Мушкул пайтларда менга қўл узатган дўст — давлатимиз эканини бугун баралла айтаман. Қувонарлиси, Президентимизнинг халқимизга табригида келгусида аҳолининг ижтимоий ҳимояга мўтжоз қатламларини қўллаб-қувватлаш учун жами 46,5 триллион сўм маблағ сарфланиб, 1 миллион фуқарони камбағалликдан чиқариш режалаштирилаётгани таъкидланди. Бу қанчадан-қанча оилаларга даромад кирад-ди, юртдошларимизнинг огири енгил бўлди, деганидир. Биз ҳам бундай эзгу ишларга баҳоли қудрат камарбаста бўламиз.

Касаба уюшмалари ходимларнинг ижтимоий-иқтисодий ҳуқуқларини ва ман-фаатларини ифода этадилар ва ҳимоя қиладилар. Касаба уюшмаларига аъзо бўлиш ихтиёрлидир.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 73-моддаси.

ИНСОН МАНФААТЛАРИ ҲИМОЯДА

Гулсара ҚУРБОНБОЕВА,
Ўзбекистон касаба уюшмалари
Федерацияси Хоразм вилояти
кенгаши раиси, вилоят Кенгаши
депутати:

— Бугун дунёдаги деярли барча мамлакат ўз Конституциясига эга, лекин бизнинг Бош қўмисимизнинг эътиборга молик жиҳати, унда инсон манфаатлари давлат манфаатларидан устун қўйилганидир. Конституциямизда инсон, унинг ҳаёти, эркинлиги, шаъни, кадр-қимма-ти ва бошқа дахлсиз ҳуқуқлари олий қадрият ҳисобланиши мустаҳкамланган.

Жумладан, Конституциямизда ҳар ким му-носиб меҳнат қилиш, касб ва фаолият тур-ини эркин танлаш, хавфсизлик ва гигиена талабларига жавоб берадиган қўлай меҳнат шaroитларида ишлаш, меҳнати учун ҳеч қан-дай камситишларсиз ҳамда меҳнатга ҳақ тўлашнинг белгиланган энг кам миқдоридан кам бўлмаган тарзда адолатли ҳақ олиш, шу-нингдек, ишсизликдан қонунда белгиланган тартибда ҳимояланиш ҳуқуқига эгалиги бел-гилан қўйилган.

Бу каби нормалар касаба уюшмалари зим-масига ҳам муҳим вазифалар юклайди. Ҳозир-ги кунда вилоятимизда касаба уюшмалари ти-зимиде 2 300 тадан ортиқ бошланғич ташки-лотлар самарали фаолият кўрсатмоқда ва тур-ли соҳаларда меҳнат қилаётган 350 минг на-фардан зиёд аъзоларни ўз сафларида бир-лаштирган. Касаба уюшма ташкилотлари то-

монидан ходимларнинг меҳнатга оид ҳуқуқ ва манфаатларини таъ-минлаш, саломатликлари-ни мустаҳкамлаш ва мароқли дам олдириш борасида қатор ишлар амалга оширилиб ке-линмоқда. Жумладан, жорий йилнинг ўтган даври мобайнида соҳа ходимларининг саяё-ҳаракатлари билан 111 нафар ишчи-хизматчининг меҳнат ҳуқуқлари тикланиб, уларнинг фойдасига 760 млн. сўмдан ортиқ маблағ ундириб бе-рилди. Меҳнат муҳофазаси бўйича 33 та кор-хона ва ташкилотдаги ходимларнинг ҳаёти ва меҳнати учун хавф туғдириши мумкин бўлган 150 дан зиёд камчиликлар бартараф этилди.

Касаба уюшмалари «аёллар дафтари» ти-зими орқали хотин-қизларнинг муаммолари-ни ўрганиш ва ҳал этишда алоҳида жонбоз-лик кўрсатмоқда. Федерация қошида очил-ган «Ишонч телефони»га хотин-қизлар томо-нидан келиб тушган мурожаатлар тезкор ўрга-нилиб, муаммоларга оқилона ечим топилаёт-гани ҳам шундан дарак беради.

Хуллас, мамлакатимизда олиб борилаёт-ган ислохотларнинг пировард мақсади инсон манфаатларини таъминлашга қаратилган бўлиб, бунда касаба уюшмалари олдинги саф-да туради.

Давлат фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини амалга оши-риш учун зарур шарт-шaroитлар яратди, уларга қонунда белгиланган ваколатла-рини амалга оширишда кўмаклашайди.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 127-моддасидан.

МАҲАЛЛА — ИСЛОҲОТЛАРГА КЎМАКЧИ

Маматқул БЕКМУРОДОВ,
Жиззах шаҳар «Заргарлик» МФЙ раисининг
жамоатчилик асосидаги кексалар ишлари бўйича
маслаҳатчиси:

— Халқимиз ҳар бир ишни маслаҳатлашиб бошлайди. Дунёдаги ҳеч бир мамлакат-да учрамайдиган тизим — маҳаллада эса бу саяё-ҳара-катларга оқсоқол доимо бош-қош. Ана шундай одам-лар сафиде эканимдан, са-воб юмушларга, озми-кўпми, ҳисса қўшаётганимдан қувонаман.

Маҳалламизда турли мил-лат вакиллари, турли касб эгалари истиқомат қилад-ди. Худудимизда мактаб ва бо-ғчалар, савдо марказлари, мусиқали драма театри, уни-верситет, Ёшлар маркази, ФХД бўлими, кўп қаватли тураржойлар мавжуд. Албат-та, бундай маҳаллада ишлаш катта масъулият талаб қилад-ди. Маҳалламизда доим ўзига аялаш ибратли, савоб-ли ишлар амалга ошириб ту-рилади. Тўй ва бошқа маро-

симларда ҳамжиҳатлигимиз дарров билинади.

Умримнинг асосий қисми-ни эл-юртга бағишладим. Шунинг учунми, улардан айро бўлишни истамайман. Ҳамиша кўмакка мўтжозлар-ни излайман. Ширин сўз би-лан ҳолидан хабар оламан. Нафақат шахримизда, балки вилоятимизда ҳам энг катта ҳисобланадиган маҳаллада истиқомат қилувчи кексалар учун масъулиятимизни зиммамга олганимга ҳам кўп вақт бўлди. Дастлаб ёлғиз фао-

лият кўрсатдим. Кейин «маҳалла еттичилиги»га асос солинди.

Янги таҳрирдаги Асосий Қонунимизда маҳалла муста-қил экани белгилаб қўйилди. Давлат фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини амалга ошири-ш учун зарур шарт-шaroитлар яратди, уларнинг қонун-да белгиланган ваколатлари-ни бажаришига кўмаклаша-ди. 2024 йил 27 октябрда ўтказилган Ўзбекистон Рес-публикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси, халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашлари депутат-лари сайловлари натижадари-да бу аёқол намоя бўлди. Сайловчиларнинг асосий қисми янги Ўзбекистон кела-жиги учун овоз берди. Бу ҳамжиҳатлиқни ҳис этиб, бар-ча каби мен ҳам қувондим. Халқ хоҳиши ва иродаси ифодаланган сайлов асосий мезон — инсон қадри бўлиб қолишини тасдиқлади.

Ҳар ким таълим олиш ҳуқуқига эга.

Давлат узлуксиз таълим тизими, унинг ҳар хил турлари ва шакллари, давлат ва нодавлат таъ-лим ташкилотлари ривожланишини таъминлайди.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 50-моддасидан.

ҲАМ ТАЪЛИМ ОЛДИМ, ҲАМ ҲУНАР ЎРГАНДИМ

Ҳилола ИЛАШОВА,
Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети
талабаси (Ширдарё вилояти):

— Юртимизда таълимни ривожланти-риш энг устувор вазифа этиб белгилан-гани туфайли кейинги йилларда соҳада жуда катта ижобий ўзгаришлар қилин-ди. Хусусан, боғчада болаларга тарбия билан бирга таълим беришга ҳам катта эътибор қаратилгани, мактабларда ўқу-чиларни турли касб-ҳунарларга ўргатиш ҳам намунали йўлга қўйилгани бунга мисолдир.

Камина ҳам Конституциямиздаги таълим олиш бўйича бел-гилаб қўйилган ҳуқуқ ва имкониятлардан унумли фойдаланган ёшлар қаториданман, десам, муболага бўлмайди. Масалан, айни умумтаълим мактабиде олган билимларим келажагим учун кат-та таъсир кўрсатган. Ваҳоланки, кечка қишлоқдаги таълим дар-гоҳида таҳсил олганман, аммо у ердаги шарт-шaroитлар, бери-лаётган билимлар шаҳарикидан асло қўлишмайди. Шунинг-дек, туманимизда касб-ҳунар мактаблари ҳам мавжуд. Оқори синфларда ўша мактабда ўқидим. Мақсадим — келажақда фа-қат ўзим танлаган соҳа бўйича олий маълумотли мутахассис бўлиб қолмай, бирор ҳунарни ҳам ўрганиш эди. Ниятим амалга ошди. Касб-ҳунар мактабини чуқур билим олиш бораберида чеварлик ҳунарини ҳам ўрганган ҳолда биттирдим. Айни пайтда университетда давлат гранти асосида ўқиялман.

Мухтасар айтганда, мамлакатимизда ёшларнинг чуқур таълим олишлари ва ўзлари танлаган соҳа мутахассиси, касб-ҳунар эга-си бўлиши учун барча шaroит яратилган. Фақат мақсадимиз қатъий бўлса, имкониятлардан самарали фойдаланса, интилиб, изланиб ҳаракат қилса, барча орзуларимизга етамиз.

«Халқ сўзи».

Мамлакатимизда экологик ҳолатни яхшилаш мақсадида Яшил хайрия жамғармаси ташкил этилмоқда.

АГРАР СОҶА ТАРАҚҚИЁТИДА ЯНГИ БОСҚИЧ

Барқарор ўсиш кўрсаткичлари

БМТ Аҳолишунослик жамғармаси (UNFPA) маълумотларига кўра сайёра-миз нуфусининг кўпайиши ҳозирги суръатда давом этса, 2050 йилда бу кўрсаткич 10 миллиард нафарга етиши мумкин экан. Жадал демографик ўсиш фуқароларининг аксариятини ёшлар ташкил этадиган давлатлар, жумладан, Ўзбекистонда яққолроқ сезилади.

Дарҳақиқат, юртимиз аҳолиси йилгига қарийб 1 миллион нафарга ўсмоқда. Олтинга тенг бўлган суғориладиган ер майдонлари ва сув манбалари эса чекланган. Шу боис ички бозор барқарорлигини омилкорлик ва ҳосилдорлик орқали таъминлаш мақсадида қишлоқ хўжалигини модернизация қилиш тадбирлари асло сўсийтирилгани йўқ. Бу борадаги мақсадлар улкан, режалар эса аниқ. Президентимиз таъкидлаганидек, "Асосий мақсадимиз қишлоқ хўжалигини илмий асосланган, БМТнинг Озқовқат ва қишлоқ хўжалиги ташкилотининг энг яхши тажрибаларини татбиқ қилган ҳолда ривожлантириш"дир.

Соҳада ҳар бир иш ана шу қатъий талаб асосида олиб борилаётгани туфайли сифат ўзгаришлари кузати-моқда. Буни айни пайтда сарҳисоб қилинаётган жорий деҳқончилик мавсуми якунлари ҳам тасдиқлаб турибди.

Дастлабки ҳисоб-китобларимизга қараганда, қишлоқ хўжалигида махсулот ишлаб чиқариш ҳажми 477,4 триллион сўмини ташкил этиб, ўтган йилдагига қиёсланганда 104 фоиз ўсишга эришилди. Бошқача айтганда, тажрибали деҳқонларимиз, илгор кластер ва фермерларнинг фидокорона хизматлари туфайли 8,8 миллион тонна дон, 3,1 миллион тонна пахта, 12,1 миллион тонна сабзавот, 3,7 миллион тонна картошка, 2,7 миллион тонна полиз махсулотлари, 3,3 миллион тонна мева, 1,8 миллион тонна узум етиштирилди.

Шу билан бирга, юртдошларимизга 2,9 миллион тонна гўшт, 12,3 миллион тонна сут, 8,9 миллиард дона тухум этказиб берилди. Пировадда озқовқат саноатида 103 триллион сўмлик махсулотлар ишлаб чиқарилиб, ўсиш суръати 119,3 фоизни ташкил этди.

Бу каби барқарор ўсиш кўрсаткичлари ўз-ўзидан кўлга киритилаётгани йўқ, албатта. Буларнинг замирида ислохотларнинг янги босқичида қишлоқ хўжалигида давлат бошқаруви тизими тубдан такомиллаштирилиб, аграр со-

Иброҳим АБДУРАҲМОҲОВ, Қишлоқ хўжалиги вазири.

ҳанин ҳар бир тармоғи ўз эгасини топгани мумкин.

Бошқарувга янги ёндашув

Очигини айтиш керак, илгари Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги ҳамма соҳа билан ишлашига тўғри келган. Оқибатда уларнинг ҳеч бирида юқори натижа-ларга эришилмади. Бу камчиликлари бартараф этиш йўлида, аввало, соҳага бевосита тааллуқли бўлган бир қанча мустақил идора ва ташкилотлар фаолияти йўлга қўйилди. Соҳада бошқарув ва иш юритишнинг ҳуқуқий асоси мустаҳкамланди.

Бу ҳақда гап кетганда, шу йилнинг ўтган даврида 62 та норматив ҳужжат қабул қилинганини алоҳида таъкидлаш жоиз. Жумладан, Президентимиз томонидан яқинда имзоланган "Қишлоқ хўжалиги соҳасида давлат бошқаруви-ни янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорга асосан, Қорақалпоғистон Республикаси Вази-рлар Кенгаши Раисининг ҳамда вилоят-лар ҳокимларининг қишлоқ ва сув хўжалиги масалалари бўйича ўринбо-сари лавозими жорий этилди. Ушбу янги лавозим эгалари зиммасига со-ҳани модернизация ва диверсифика-ция қилиш, инвестициявий жозибадор-лиқни ошириш, озқовқат хавфсизли-гини таъминлаш каби муҳим вазифа-лар юқлатилди.

Қишлоқ хўжалиги кенг тармоқли, шу билан бирга, юқори салоҳиятли соҳа-дир. Сўнгги йилларда унинг барча тар-моғи самарадорлик нуктаи назаридан ислох қилиниб, саноат билан уйғун-лаштирилди. Натижада биргина пахта-чиликда ҳомашё экспортига чек қўйилиб, заминимизда етиштирилган пахта то-ласи тўлиқ ўзимизда қайта ишланаяпти.

Айни пайтда республикамизда клас-терлар сони 662 тага етди. Шундан 146 таси пахтачилик, 126 таси галла-

чилик, 136 таси мева-сабзавотчилик йўналишида, қолганлари эса бошқа тар-моқларда самарали фаолият юритмоқ-да. Улар томонидан биргина 2024 йил-нинг ўзида 225,7 миллион доллар миқ-дорида инвестиция жалб қилиниб, 143 та йирик лойиҳа амалга оширил-ди. Бунинг эвазига 15,2 мингта иш ўрни яратилди. Энг асосийси, кластерларда махсулотни қайта ишлаш даражаси ортиб, пахтачиликда бу кўрсаткич 91 фоиздан 96 фоизга, галлачиликда 48 фоиздан 57 фоизга, мева-сабзавот-чиликда 50 фоиздан 55 фоизга ошди.

Яна бир муҳим янгилик, аграр жа-ҳада соғлом рақобат муҳитини яратиш мақсадида қишлоқ хўжалиги коопе-ративлари фаолияти йўлга қўйилди. Шу йилнинг ўзида пахтачилик йўналиши-даги 481 та фермер хўжалиги 19 та кооперативга бирикди. Натижада ушбу

бўлмаган 18 та ғўза нави танлаб олинди.

Халқимизнинг "Сара уруғ — ҳосил бўлиқ" деган пурмаъно мақолидан анг-лаш мумкинки ҳосил тақдири, биринчи навбатда, уруғликка, унинг сифати-га боғлиқ. Гап ғўза уруғчилиги ҳақида бо-рар экан, етти ўлчаб, бир кесиш талаб этилади. Негаки, кейинги йилларда ку-затилаётган жазирама ҳарорат, боз ус-тига, сув тақчиллиги ва курғоқчилик каби омиллар ғўзанинг экстремал ша-роитларга мослашувчан навларини экишни тақозо қилмоқда.

Олдинлари ана шундай хусусиятлар-га эга хориж навларини экишга рухсат йўқ эди. Давлатимиз раҳбари масала-нинг шу сингари ўта нозик жиҳатлари-га ҳам эътибор қаратиб, пахта-тўқима-чилик кластерлари ва фермер хўжалик-лари томонидан ғўза навларини жой-лаштиришда қафолатланган уруғ таъ-

кластери ўтган йили атиги 15 центнер-дан ҳосил олинган пахта майдонидан жорий мавсумда 50 центнергача "оқ ол-тин" териб олди. Демак, ҳосилдорлик кўрсаткичи бир йил ичида тақрибан 35 центнергача кўтарилди.

Шубҳасиз, ушбу муваффақиятнинг асосий омили ғўзанинг Хитойдан олиб келинган "Zhong Tai-2" нави экилиб, амалиётга интенсив технологиялар жо-рий қилинганидир.

Мамлакатимиздаги қўллаб фермер ва кластерлар далаларида ҳосилдор-лик кўрсаткичи бундан ҳам ортиди. Жум-ладан, "Бухоро агрокластер" пахта-тўқимачилик кластерининг 2 минг гек-тар ерида ҳам ушбу нав парваришлан-ган эди. Мазкур ғўза майдонларининг айрим карталарида ҳосилдорлик 70 центнерга кўтарилди. Хитойдан жалб этилган 35 нафар доимий консултант, 15 нафар қисқа муддатли селекционер-агротехнолог олимларнинг айтишича, бу ҳали бошланиши. Келгусида ҳосилдор-лиқни 90 центнергача етказиш мумкин.

Мана, илмий асосланган, илгор таж-риба ва технологияларга таяниб иш юритишнинг натижаси!

Сархил меваларимиз жаҳон бозорларида

Соҳадаги яна бир катта ва сердаро-мд йўналиш боғдорчилик бўлиб, дармондориларга бой меваларимизга ташки бозорда талаб низоҳатда катта. Ўзбекистон ўрик экспорти бўйича дунёда учинчи, гилос ва шафтоли бўй-ча еттинчи ўринда туриши бунинг аққол тасдиғидир. Ушбу махсулотларимизга бу йил ўмон Султонлигининг йирик савдо тармоқларида алоҳида раста ажратилиб, савдоси йўлга қўйилгани уларнинг талабгир эканини кўрсатиб турибди.

Ўзининг сифат кўрсаткичлари юқори бўлган ноз-неъматларимиз океан ор-тидаги мижозлар ишончини ҳам оқлаёт-гани қувончлидир. АҚШнинг Озқ-овқат махсулотлари санитар назорати бош-қармаси (FDA) талабларига мувофиқ қадоқланган Ўзбекистон узумига аҳоли томонидан юқори қизиқиш билдирил-моқда. Шу боис Американинг "NetCost" озқовқат савдо марказлари тармоғининг савдо нуқталарига ҳар ҳафта 3-4 тонна микдорда узум чиқарилмоқда.

Ташки бозорларда ноз-неъматлари-мизга ортиб бораётган эҳтиёждан ке-либ чиқиб, аграр ислохотларнинг ҳозир-ги босқичида боғ ва тоқзорларни сано-атлашган тарзда барпо этишга ҳиддий аҳамият берилаяпти. Худудларда фой-даланилмаётган бўш ерлар, адирларда мевали боғлар, тоқзор ва олмасзорлар

барпо қилиняпти. Жорий йилда 33,6 минг гектар мевали боғ ва 101,2 минг гектар тоқзор яратилди. Эътиборли жиҳати, шундан, 6,6 минг гектар боғ ва 1,2 минг гектар тоқзор қир-адирларда ташкил этилди.

Миллий брендага айланиб улгурган меваларимизни жаҳон бозорларида янада кенгроқ танитиш, хорижий мамлакатлар билан ўзаро тажриба ал-машиш мақсадида "Қовун сайли" ва "Ўзум сайли" халқаро фестивалларини ўтказиш аънаъна тусини оляпти.

Зотан, бу каби тизимли ислохотлар "Ўзбекистон — 2030" стратегиясида қишлоқ хўжалиги бўйича белгилаб олинган муҳим вазифалар ижроси, ху-сусан, стратегиянинг 2024 — 2030 йил-ларга мўлжалланган мақсадли индикатор-ларни ҳамда 2024 — 2028 йилларда республикада озқовқат саноатини рив-ожлантириш дастури доирасида рўёбга чиқариляпти.

Бугун мамлакатимиз узра кенг тан-тана қилинаётган Қишлоқ хўжалиги ҳо-димлари кўни ва "Ҳосил байрами"да аграр соҳада кўлга киритилган ушбу ютуқ-лар эътироф этилмоқда. Фидокорона хизматлари эвазига халқимиз ҳонадо-мига барака олиб қириб, ризку насбаи-миз бутунлиги, бозорларимиз тўқинли-гини таъминлашга салмоқли ҳисса қўшаётган камтарин инсонлар олқиш-ланаяпти. Зотан, соҳада кўлга киритил-ган бугунги натижага мамлакатимиз иқтисодийтини барқарор суръатларда тараққий эттириш, озқовқат хавфсиз-лигини таъминлаш, экспорт ҳажмини ошириш, аҳоли турмуш даражасини юк-салтиришга хизмат қилиши билан ғоят-да аҳамиятли ва қадрлидир.

ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ҚАДРИЯТЛАРИМИЗНИНГ МУСТАҲКАМ ТАЯНЧИ

Кейинги йилларда юртимизда Президент Шавкат Мирзиёев раҳбарлигида барча соҳада олиб борилаётган кенг кўламли ислохотлар натижасини аҳоли турмуш даражасида, фаровонлигида яққол кўряпмиз. Халқимиз эришган энг катта ютуқ ва улкан муваффақиятлардан бири, бу — миллий давлатчилигимизнинг мустаҳкам ҳуқуқий пойдевори, чинакам демократик давлатнинг умумэтироф этилган меъёрларига жавоб бера оладиган янги, мутлақо замонавий Ўзбекистон Конституциясини қабул қилганимиздир, десак, айни ҳақиқат.

Фикр

Дарҳақиқат, Бош қомусимиз демократик, сиёсий ва ҳуқуқий институтлар-нинг муҳим таркибий қисми ҳисобланади-ки, шу боис ҳам, унинг жамият ҳаёти-да баҳарадиган ва-зифаларини тарихий тараққиёт ва тажри-ба билан узвий алоқадорликда талқин этиш зарур. Шундагина биз, ушбу муҳим ҳужжатнинг туб моҳиятини янада чуқурроқ англаб етишимиз мумкин бўлади.

Бу ҳақда гап кетар экан, 2023 йилнинг 30 апрель куни юртимизда ўтказилган референдумда янги тахрирдаги Конституция фуқароларимизнинг 90,21 фоизи томони-дан ёқлаб овоз берилгани орқали қабул қилингани ва унда халқимизнинг янги Ўзбекистонни барпо этишдаги орзу-умид-лари, интилишлари ўз аксини топганини алоҳида айтиш жоиз.

Бинобарин, референдум кўп миллатли халқимизнинг бирдамлиги ва ҳамжihatлиги, суверен, демократик, ҳуқуқий, ижтимоий ҳамда дунёвий давлат қуришга қатъий қарор қилганининг ишончли ифодаси бўлди.

нормаларнинг янада мустаҳкамлангани, жумладан, аҳолига сифатли таълим ва юқори даражадаги тиббий хизмат кўрса-тилишини таъминлаш, ижтимоий эҳтиёж-манд аҳоли қатламини қўллаб-қувватлаш, уларга муносиб меҳнат шaroитларини, адолатли иш ўринлари ва иш ҳақи олиш тизимларини яратиб бериш, ишсизлик-дан ҳимояланишида кўмаклашиш, уй-жой-га эга бўлиши борасидаги ҳуқуқларини янада кенгайтиришга қаратилган қоидалар билан тўлдирилгани халқимиз ҳаётида ул-кан аҳамият касб этади.

Шу нуктаи назардан, янги тахрирдаги Конституциямизни сўзсиз ва тўлиқ амалга ошириш, унда мустаҳкамланган устувор принциплари янги Ўзбекистонимизнинг улғувор гоёсига ҳамохан тарзда рўёбга чиқариш, давлат органлари фаолиятини янгича конституциявий-ҳуқуқий шарoитлар-да йўлга қўйишга оид мақсадларимизга эришимиз аниқ мўлдоосдир. Қолавер-са, биз, депутатлар фуқароларимиз ўз ҳаётида халқ Конституцияси руҳини яққол ҳис қилиб туриши учун давлат ва жамият ҳаётида муносиб иштирок этишимиз ва шу орқали аҳоли манфаатларига оид масала-ларни ечишда масъул эканимизни доим ёдда тутишимиз лозим.

Шубҳасиз, Конституция — бу мамла-катимиз тараққиёти, аҳоли фаровонлигининг муҳим гарови. Агар қонуларга қатъий амал қилсак, давлат ва жамият олдидаги фуқаролик бурчимизни адо этган ҳамада юртимиз равнақига муносиб ҳиссамизни қўшган бўламиз.

Зулайхо АҚРАМОВА, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты.

БАҒРИКЕНГЛИКНИНГ ЯНА БИР НАМУНАСИ

Соҳиба Тўраёрова (Ургут тумани):

— Ҳеч бир инсон йўлдан адашмасин, хато қилмасин экан. Билиб-билмай қилган жиноятим учун Жиноят ко-дексининг тегишли моддаси билан 3 йилга 6 ой му-датга озодликдан маҳрум этилган эдим.

Тинч ва эркин яшаётганлар баъзан бунинг қадри-ни билмаслигини озодликдан маҳрум қилинган, чуқур ан-ладим. Бунинг сўз билан ифодадалаш мўшкул. Озодлик, оила бағридаги ҳузур-ҳаловатга ҳеч нарса етмайди. Ай-ниқса, ўз оиланг, яқинларинг билан тинч ва фаровон жамиятда яшадан улғурроқ неъмат йўқ экан.

Юртбошимиз Фармонига кўра афв этилишни кўзла-римни қувонч ёшларига тўлдирди. Берилган имконият-ни, билдирган ишончини ҳалол меҳнатим билан оқлайман.

Ҳамидуллоҳ ШЕРНАЗАРОВ (Музработ тумани):

— Ёшлик — гўрлик, дейишди, шунданми хато йўлга кириб қолдим.

Мақтабда ўқиб юрган кезларда жанжал сабаб, тенг-дошимга оғир тан жароҳати етказиб қўйдим. Озодлик-дан маҳрум бўлган давр мобайнида ҳаётнинг қадри-ни билдим. Қилган хатом учун фақат ўзим айбодорман. Бошимга тушган бу кўргилик учун пушаймонлигимнинг чеки йўқ.

Минг раҳмат, Юртбошимиз бағрикенглик қилиб мен-каби адашганларни кечирди. Очиги, давлатимиз, оилам ва дўстларим хатоларимни кечирган бўлса ҳам, ўзим-ни кечирим қийин бўляпти. Ўзимга ваъда бердимки, ўтмишимни ўзгартира олмасам ҳам, унинг хатоларидан сабоқ олиб, яхши инсон бўлишга астойдил ҳаракат қиламан.

Шерзодбек ҒАҒУРОВ (Бағдод тумани):

— 23 ёшимда алдов тузоғига тушиб, тўғри йўлдан адашганим боис 5 йилга 3 ой мудатга озодликдан маҳ-рум этилган эдим. Панжара ортига бошлаган бу хато ҳаётимда аччиқ сабоқ бўлди.

Шукрки, юксак бағрикенглик — афвдан баҳраманд бўлиб, оилам бағрига қайтдим. Байрамни оила аъзола-римиз билан биргаликда нишонладик. Бундай эътибор ва ғамхўрликка жавобан бундан кейин асло жиноят кўча-сига қирмасликка ваъда бераман. Яқинларим ҳам Президентимиз, халқимиз ишончини энди тўғри ва ҳалол ишлаб оқлашим зарурлигини таъкидлашди.

Яқин кунларда муқим иш ўрнига эга бўлиш ва оилам фаровонлигини таъминлашни мақсад қилдим. Насиб этса, бундан буён яқинларимнинг юзини ерга қарат-майман.

Бекзод ЭРҒАШЕВ (Жиззах вилояти):

— Оқибати ўйланмасдан босган қадамим яхшилик билан тугамади. Менинг билиб-билмасдан жиноят кўча-сига кириб қолишимга, аввало, ўзимнинг билимсизли-гим сабаб бўлди.

Ёшим 23 да, қилишимни учун 3 йиллик жазо тайин-ланган бўлиб, ҳали ўғалмай қолган 1 йил 9 ой мудат бор эди. Президентимиз Фармонига кўра афв этил-дим. Бугун қилган номақбул ишларимдан, хатомидан чин дилдан пушаймонман, ўзим учун хулоса чиқардим. Шундай кечиримли, ғамхўр юртда яшаётганимдан хурсандман.

Баҳодиржон БАҲОДИРОВ (Шахрихон тумани):

— Авваллари озодликнинг, эркинликнинг қадри-ни ун-чалик ҳис этмас эканман. Жиноят содир қилиб, озод-ликдан маҳрум этилгач, унинг қадри-ни англаб етдим. Озодликдаги ҳар бир сония олтинга тенг бўлиб экан.

Давлатимиз раҳбари мен каби адашган инсонларга имкон бериб, бу юртда инсон қадри, унинг манфаатла-ри ҳар нарсадан устун деган фикрнинг ҳақиқий исботи-ни намоён қилганларидан бир умр миннатдорман.

Бугундан мен учун ҳаётнинг янги саҳифаси очилди. Унинг ҳар бир оини эзгу ишлар билан тўлдириш ниятидаман. Шу боис ижтимоий фойдали меҳнат билан банд бўлган ҳолда жамиятга, юртимга керакли инсон бўлмоқчиман.

«Халқ сўзи».

Мутолаа

ИШОНЧ ТУҲФА ЭТГАН
ИЛҲОМ МЕВАСИ

Ишонч — инсонлар ўртасидаги ўзаро муносабатларни барқарор ушлаб турадиган, ҳаёт воқелигига мазмун бахш этадиган, эртанги кунга умид берадиган, курашишга ундайдиган бебаҳо туйғу. Кишининг ўзига, келажакка, яхши амалларнинг хайр-саваб келтиришига, дўстларига, яқинларига ишончи унинг чин маънода инсон сифатида яшашига, бу ҳаётда эзгу ном қолдиришига замин бўлади.

Аксинча, бу қадрли туйғуга дарз кетса-чи? Ҳозирги дунёда барчамиз кўриб, гувоҳи бўлаётган ҳамма кўнгилсизликлар, бахтсизликлар, англашилмовчилик, уруш-жанжал, алдов ва хиёнатлар, фожиалар — ишонч инкирозининг оқибатлариدير.

Атоқли адиб Хайриддин Султоннинг “Ишонч телефони” китобини ўқиб, ана шу ҳақиқатнинг бадиий ифодаларига яна бир бор амин бўламиз.

Асардан жой олган йигирмадан ортиқ бадиий тугал ҳикояларни “Ишонч телефони” оператори Моҳидил Исмамова образи, унинг ҳаёти ва фаолияти, аянчли тақдири биллаштириб туради. Бу ҳикоялар қаҳрамонлари ўз бошидан кечирган воқеа-ҳодисаларни, дарду ташвишларини, гоҳ аччиқ, гоҳ ибратли қисматларини опера-торга мурожаат қилиш асосида сўзлаб бераркан, яхши-ёмонни, эзгулик ва ёвузликни, яшамоклик моҳиятини, ҳаётнинг оқу қорасини янада те-ранроқ англаймиз.

Масалан, “Мақсуда опа” ҳикояси қаҳрамони ҳақиқат учун курашаётган оддий ўзбек аёли. У уйи остонасида пичоқлаб кетилган ёлғиз ўғлининг ор-номуси, шаъни, поқ номига бўлган тўхматлардан ҳаловатини йўқотиб, нима қилишини билмай юрган қийин вазиятда унга ёрдам қўлини чўзган, адолатнинг қарор топишига қўмақлашган, бу дунёни тарқ этган фарзанди ўрнига фарзандига айланган бир инсонга бўлаётган ноҳақликка чора излаб, “Ишонч телефони”га сим қоққан. Унинг дарду ҳасратлари қалбимизни ўрташ билан бирга, ҳар биримизни огоҳликка, ҳушёрликка даъват этади.

“Мистер Абдуазим” ҳикояси қаҳрамонининг кечинмалари ҳам кўпчиликка таниш. Яхшигина бизнес эгаси бўлган бу инсон телефонига ҳоржидан келган катта мерос ҳақидаги хатта ишониб, беш минг долларни фирибгарлар ҳисоб рақамига ўтказиб юборган. Алданганини билиб, энди пулни қайтариш учун кўмак изла-япти... Ҳаддан ташқари содда-лик, омиллик, дунёдан хабар-сизлик, қолаверса, нафс қули-га айланиш, қаноатсизлик, но-шукрлик оқибати кишини кан-дай муаммоларга дучор эти-ши, элга шарманда қилиши мумкинлиги мана шу ҳикояда таъсирчан очиб берилган.

Асардаги тарихи ва тақди-ри бир-бирига ўхшамайдиган, турли касб-кор ҳамда феъл-ат-вор эгаси бўлган қаҳрамон ва персонажларнинг характери-лари, руҳий кечинмалари, орзу-армонлари биз билган, деяр-

Дарвоқе, муаллифни қўлига қалам олишга ундаган туйғу ҳам, аввало, ишончдир. Бу ҳақда ўзи матбуотда бир китобонинг “Агар ҳикоябон кўрган-эшитганингиз бўлса, Хайриддин Султонга айтиб беринг. У киши нақлнингизни ўзингиздан кўра қизиқарли, қонли ва таъсирчанроқ қилиб халққа етказди”, деган фикрлари-ни ўқиб, қалбида туғён уйғонганини таъкидлайди. Шундай экан, адабнинг кейинги йилларда кетма-кет чоп этилган “Одамлардан тинглаб ҳикоя”, “Навоий — 30” каби китобларнинг мантикий давомидек туюладиган мазкур асар ҳам ишонч махсули.

Демак, китобдаги ҳикоялар, бадиалар композицияси, мазмун-моҳияти, уларда тасвирланган воқеа-ҳодисалар, тақдирлар, бадиий топилмалар марказидан кундан-кунга танқислашаётган ишонч аталмиш туйғунга қадрлаш кишини саодатга элтиши, билъ-акс уни оёқости қилиш, топташ фожиаларга эшик очилиш қизил ип бўлиб ўтади ва бўртиб кўринади.

«Халқ сўзи».

ПРОКУРАТУРА МУЗЕЙИ:

ЎТМИШ ВА БУГУННИ ТУТАШТИРГАН КЎПРИК

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратурасида Конституциямиз қабул қилинганининг 32 йиллиги муносабати билан тантанали тадбир бўлиб ўтди.

Унда прокуратура органлари, Бош прокуратура ҳузуридаги Иқтисодий жиноятларга қарши курашиш департаменти ва Мажбурий ижро бюроси масъул ходимлари, Ҳуқуқни муҳофаза қилиш академиясининг профессор-ўқитувчилари, Фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамоатчилик маркази ҳамда Жамоатчилик кенгаши раислари, таниқли олимлар, маданият ходимлари ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Ўзлик

Бош прокурор Ниғматилла Йўлдошев тадбирни кириш сўзи билан очиб, байрам билан бар-чани қутлади.

Таъкидланганидек, Бош қо-мисимиз инсон қадрини улуғлашга қаратилган тарихий ислохотлар-да энг устувор ва мукаммал ҳуқуқий асос вазифасини ўтамоқ-да. Айниқса, 2023 йилда ўтка-зилган умумхалқ референдуми асосида унинг янги тахирда қабул қилингани эл-юртнинг бу-ғунги ва эртанги тақдири учун ҳал қилувчи аҳамият касб этмоқда.

Тадбирда Конституция байра-ми арасида яна бир хайрли ишга қўл урилгани айтилди. Гап шундаки, Ўзбекистон прокурату-раси тарихи музейи янада кен-гайтирилиб, қатагон қилинган ти-зим ходимларининг номини аба-дийлаштиришга оид, шунингдек, улар ҳаёти ва фаолиятини акс эттирувчи ноёб экспонатлар би-лан бойитилди.

Шу муносабат билан ушбу му-зейда қатагонга учраган проку-ратура ходимларига бағишланган экспозициянинг очилиш мароси-ми бўлиб ўтди.

Бош прокурор бу ҳақда тўхта-лар экан, қатагон қилинган про-куратура тизими ходимларининг номини абадийлаштириш ишла-ри тизимли йўлга қўйилгани бе-самар кетмаётганини қайд этди. Қатагон қурбонларининг оиласи ва яқин кишилари рўйхати тузи-либ, яшаган манзиллари аниқ-ланди, ҳозирда уларнинг икти-моий аҳолини ўрганиш, қўча, маҳалла ва мактабларга улар номини бериш ҳамда ёдгорлик лавҳаларини ўрнатиш ишлари олиб борилаётир. “Тарихий хо-тира бекиёс” номли китобнинг 2-жилди ҳам нашрдан чиқди.

Айтиш жоизки, ўтган вақт да-вомида музейда олиб борилган таъмирлаш ишлари сабабли бу-гун бу маскан ўзгача жозибадор-

лик касб этган. Музейнинг ҳар бир бўлими замонавий дизайн, услуб ва воситалардан фойда-ланган ҳолда ташкил қилингани эътиборга молик. Қатагонга уч-раган прокуратура ходимларига бағишланган экспозиция 20 га яқин стендлар, 30 дан ортиқ махсус муляжлар ҳамда сахна-лардан иборат.

Масалан, музейнинг бир бўли-мида 1930 — 1980 йилларда тур-ли сохта айбловлар билан қатагон машинасининг қурбони бўлган, тўх-мат ва бўҳтонлар билан ишидан маҳрум қилинган юздан ортиқ про-куратура ходимларининг тақдири архив манбалари ҳамда далиллар орқали кўрсатилган.

Янада аҳамиятлиси, музей-нинг мантиқий давоми сифатида унинг ичида илк бор 10 мингдан ортиқ адабиётлар жойлаштирил-ган Бош прокуратура кутубхона-си ҳам очилди.

— Бундай ишлар, аввало, эл-юрт манфаатлари учун жонини тиккан ажодларимиз руҳига бу-ғунги авлоднинг ҳурмат ва эҳти-роми, миннатдорлигининг ифо-расидир, — дейди Бош проку-рор Н. Йўлдошев. — Энг муҳи-

Киберхавфсизлик:

ТАРМОҚДАГИ «ҚАРМОҚ»ЛАРДАН ОГОҲ БЎЛИНГ

Бугун дунёда ахборот хавфсизлиги энг долзарб масалага айланди. Чунки ҳаётимиз тобора виртуал олам билан боғланиб қолмоқда. Бу эса кибертаҳдидларнинг тобора кучайиб боришига замин яратмоқда. Ҳар бир давлат ўз фуқароларини, тадбиркорларни ушбу таҳдидлардан ҳимоя қилиш учун зарур чоралар кўриши гоят муҳимдир. Юртимизда ҳам ахборот хавфсизлигини таъминлаш юзасидан кенг қўлмалли ишлар олиб борилмоқда.

“Global Cybersecurity Index” (GCI)нинг 2020 йил маълумотларига кўра Ўзбекистон умумий киберхавфсизлик ҳолати бўйича 194 давлат орасида 77-ўринни эгаллаган. Бу унчалик юқори рейтинг бўлмаса-да, мамлакатимизда мазкур соҳага ҳидий эътибор қаратилаётгани ва муаммоларни ҳал этишда яхши натижаларга эришилаётганидан далолат беради.

Мушоҳада

Хабардорликнинг
етишмаслиги —
катта муаммо

Бугун олдимизда турган асосий муам-молардан бири — бу киберхавфсизлик бўйича малакали мутахассислар етишмас-лиги. Бу қўллаб-мамақатлар дуч келадиган муаммо, десак, хато бўлмайди. Чунки сўнгги йилларда киберхавфсизлик бўйича мутахассисларга талаб тез суръатларда ўсиб бормоқда.

Шу жиҳатдан, Ўзбекистонда кибер-хавфсизлик йўналишида истеъдодли кадрларни тайёрлаш юзасидан қўллаб-қув-ватлаш ишлар қийинчилиги таҳсинга сазовор. Ахборот хавфсизлигини таъминлаш-да маълум бир ютуқларга эришган бўлсак-да, ҳали тизим олдида турган қатор муам-молар мавжуд. Таъкидлаш жоизки, кибер-таҳдидларни қамайтириш борасида наза-рий ва илмий-амалий ишларни олиб бо-риш заруриятини ҳаётнинг ўзи тақозо эт-моқда. Яъни “кибернетика” деб аталмиш фаннинг турли соҳаларда тутган ўрни ва моҳияти билан шуғулланишга мўлжаллан-ган Ўзбекистон Фанлар академияси тарқидига Кибернетика илмий-тадқиқот муассасасини бунёд этиш зарурияти туғилмоқда.

Аҳолининг ахборот хавфсизлиги тўғри-сида хабардорлигининг етишмаслиги яна бир катта муаммолардан. Фуқароларнинг кибертаҳдидлар келтириб чиқарадиган хавф-хатарлардан хабардор бўлмаслиги ва шахсий маълумотларини онлайн ҳимоя қилиш учун етарли чоралар кўрмаётгани хавфни бартараф этишда қийинчиликлар-ни юзага келтирмоқда.

Юртимизда ушбу муаммони ҳал қилиш-да оммавий кампаниялар ва таълим дас-турлари орқали ахборот хавфсизлиги бўй-

ча хабардорликни оширишга ҳаракат қилинмоқда.

Асосий ташаббуслардан бири — кибер-хавфсизлик бўйича мутахассисларнинг янги авлодини тайёрлашга мўлжалланган Киберхавфсизлик мактабини ташкил этиш-ди. Ушбу мактаб бир қатор киберхавф-сизлик соҳаларида, жумладан, ахборот ва тармоқ хавфсизлиги ҳамда киберкрими-налистика бўйича тренинглар ўтказишга қаратилган.

Рақамли
саводхонлиқни
ошириш зарурияти

Эътиборлиси, юртимизда ахборот хавфсизлиги даражаси сўнгги йилларда анча яхшиланиб бораётир. Ҳукумат кибер-хавфсизлик муҳимлигини тан олди ва мам-лакатнинг бу бўйича ҳолатини яхшилаш чо-раларини ишлаб чиқмоқда.

Бу борадаги асосий ташаббуслардан бири — 2018 йилда қабул қилинган Мил-лий киберхавфсизлик стратегиясидир. Ушбу стратегия кибертаҳдидларни бартар-аф этиш ва мамлакатнинг киберхужум-ларга қидамлигини ошириш учун кенг қамровли асос яратишга қаратилган. Стра-тегия қончилик ва меъёрий-ҳуқуқий ба-зани ривожлантириш, миллий киберхавф-сизлик марказини ташкил этиш, кибер-хавфсизликдан хабардорлик ва таълим дастурларини амалга ошириш каби бир қанча муҳим йўналишларни ўз ичига олган.

Миллий киберхавфсизлик стратегияси-дан ташқари, киберхавфсизликни яхшилаш бўйича бир қанча бошқа чора-тадбирлар ҳам амалга оширилди. Хусусан, муҳим ах-борот инфратузилмаси хавфсизлигини таъ-минлашга масъул бўлган Давлат махсус алоқа ва ахборотлаштириш агентлигини ташкил этиш, шахсий маълумотларни тўплаш, сақлаш ва қайта ишлашни тар-тибга солувчи “Шахсий маълумотлар

тўғрисида”ги Қонуннинг қабул қилиниши шулар жумласидандир.

Яна бир муҳим жиҳат, Ўзбекистон ки-берхавфсизлик бўйича халқаро ҳамкорлик-ни яхшилаш устида ишламоқда. Бу бора-да бир қанча халқаро шартномалар имзо-ланган. Масалан, 2018 йилда Америка Қўшма Штатлари, 2019 йилда эса Бир-лашган Араб Амириклари билан ўзаро англашув меморандуми тузилди. Ушбу ке-лишувлар мамлакатлар ўртасида ахборот ва маълумот алмашиш каби соҳаларда ҳамкорликни кенгайтиришга қаратилган.

Ахборот хавфсизлиги долзарб масала бўлиб қолар экан, бу, ўз навбатида, тар-моқлар, қурилмалар ва махфий маълумот-лар хавфсизлигини таъминлаш, тармоқ хавфсизлиги, паролларни бошқариш, дастурий таъминотни янгилаш, маълумот-ларни захираш ҳамда тиклаш, ходим-ларни ўқитиш, мобил қурилмалар хавф-сизлиги ва жисмоний хавфсизликни ўз ичига олган кўп қиррали ёндашувни талаб қилади. Бундай чораларни кўриш орқали жисмоний шахслар, корхоналар ва давлат ташкилотларининг махфий маълумотлари-ни ҳимоя қилиш ва киберхужумларнинг ол-дини олиш мумкин.

2019 йил 14 сентябрда “Ахборот техно-логиялари ва коммуникацияларининг жо-рий этилишини назорат қилиш, уларни ҳимоя қилиш тизимини тақомиллаштириш-га оид қўшимча чора-тадбирлар тўғриси-да”ги Президент қарори имзоланиб, унга асосан Вазирлар Маҳкамаси, Давлат хавфсизлик хизмати ҳамда Ахборот техно-логиялари ва коммуникацияларини рив-ожлантириш вазирлиги (Рақамли техно-логиялар вазирлиги)нинг “Техник қўмақ-лашиш маркази” давлат унитар корхонаси Давлат хавфсизлик хизматига ўтказилди ва “Киберхавфсизлик маркази” давлат уни-тар корхонаси этиб қайта номланди.

Киберхавфсизликни
таъминлашга
комплекс ёндашув

“Киберхавфсизлик маркази” ДУК то-монидан 2021 йилда миллий сегментда 17 миллиондан ортиқ зарарли ва шубҳа-ли тармоқлар фаоллиги ҳолатлари аниқ-ланган. Шунингдек, марказнинг веб-ило-валарни ҳимоя қилиш тизими ёрдамида интернет тармоғининг миллий сегменти-даги веб-сайтларга уюштирилган 1,3 мил-лиондан ортиқ киберхужумлар аниқлан-ган ва бартараф этилган. Энг кўп кибер-

хужум Ўзбекистон, Россия, Германия, Буюк Британия ва АҚШ ҳудудидан амал-га оширилган.

“Киберхавфсизлик маркази” ДУК фуқароларни фирибгарларнинг янги ту-зоқларидан огоҳлантириб келмоқда. Ма-салан, 2023 йил 30 март куни республи-ка Ички ишлар вазирлигининг Киберхав-фсизлик маркази ижтимоий тармоқларда “Tesla” компанияси номидан фойдаланиб сохта хабар тарқатилаётгани ҳақида огоҳ-лантирди.

Қайд этилишича, фирибгарлар томони-дан тарқатилаётган хабарларда Ўзбекис-тонда истиқомат қилувчи аҳоли “TeslaX” янги лойиҳаси учун 200 доллар пул тикиб, уни 4 минг долларга айланттириб олиш мумкинлиги таъкидланади.

Киберхавфсизлик маркази бундай маз-мундаги хабарлар келса, уларга асло ишонмаслик, бу хабарлар ёлгон эканлиги ҳақида огоҳлантирган.

Бундай ёлгон хабарлар “Facebook” ва бошқа ижтимоий тармоқлар орқали турли кўриниш ва мазмунда фирибгарлар томо-нидан тарқатилиб, фуқароларнинг қарта-ларидан маблағларни ўзлаштириш ҳолат-лари учрамоқда.

Авалроқ ИИБ Киберхавфсизлик мар-кази “Telegram”даги турли канал ва ғуруҳ-ларда тарқалаётган беш дақиқадан фоиз-сиз 50 миллион сўм кредит олиш таклифи фирибгарларнинг навбатдаги найранги эканидан огоҳлантирган. Бу каби тадбир-лар орқали Ўзбекистон ахборот хавфсиз-лигини таъминлашда комплекс ёндашув-ларни қўлламоқда.

Миллий киберхавфсизлик стратегияси ва бошқа ташаббуслар орқали ҳукумат киберхавфларга қарши қидамлиликни кучайтириш, халқаро стандартларга мос келадиган тизимларни жорий қилиш ва жа-моатчиликнинг хабардорлигини ошириш-га йўналтирилган ишларни изчил давом эттирмоқда.

Шу билан бирга, олиб борилаётган иш-лар натижасида аҳоли орасида рақамли платформалардан тўғри фойдаланиш ма-данияти тарғиб қилинаётир. Бундай вазия-тда рақамли саводхонлик кибержиноят-чилар учун муҳим тўсик ва интернет май-донда жиноятчиликни қамайтириш усули сифатида хизмат қилмоқда.

Н. МҲИНОВ,
техника фанлари доктори, профессор,
Н. ОЧЛОВ,
техника фанлари доктори, доцент.

Халқ сўзи

Народное слово

МУАССИСЛАР:

Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши,
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Сенати Кенгаши

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2020 йил 25 мартда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 1242. 10 908 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

Газетанинг ҳақиқатий маълумотларини оқиб олиш учун QR-коднинг телефонингиз орқали сканер қилинг.

ТЕЛЕФОНЛАР:

Девонхона 71-259-74-51; котибхона 71-259-74-53;
эълонлар 71-259-74-45.

Тахриратта келган қўлёзмалар тақрир қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.

Газетанинг сўзқилиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жаавобгар.

Газета тахриратта марказда термалда ҳамда оператор А. Исмаилов томонидан саҳифаланади.

Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига “Шарқ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефони: 71-233-11-07.

• МАНЗИЛИМИЗ:

100066,

Тошкент шаҳри,

Ислон Каримов кўчаси, 55-уй.

Навбатчи муҳаррир — Н. Остонов.

Мусахҳас — С. Исломов.

“Шарқ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили:

Буюк Турон кўчаси, 41. ЎЗА якуни — 19.36 Топширилди — 23.15 1 2 3 4 5 6